

Boerenkrijgpark (Berlare, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2018A188

Januari 2018

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
Deel 3: Bibliografie.....	8

FIGURENLIJST (2018A188)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).....	5
---	---

TABELLENLIJST (2018A188)

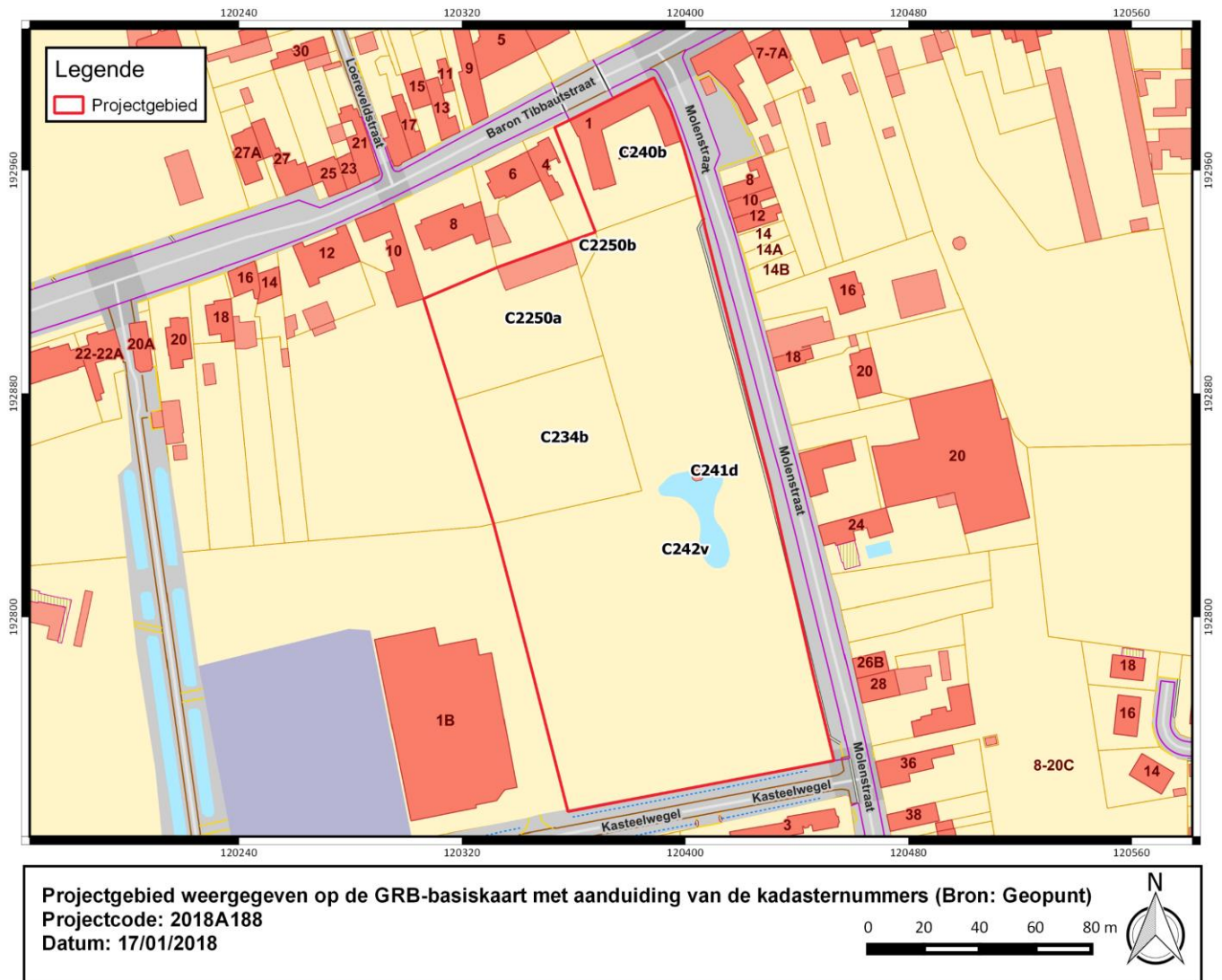
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	4
--	---

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Bureau Voor Vrije Ruimte Raas Van Gaverestraat 67B 9000 Gent	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Berlare
	Deelgemeente	Overmere
	Postcode	9290
	Adres	Baron Tibbautstraat 1 9290 Berlare
	Toponiem	Boerenkrijgpark
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 120165 Y _{min} = 192721 X _{max} = 120581 Y _{max} = 193010
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Berlare, Afdeling 3, Sectie C, nr's: 240b, 2250b, 2250a, 234b, 241d, 242v Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).

2.2 Synthese

De opdrachtgever plant de heraanleg van verschillende elementen binnen het Boerenkrijgpark te Berlare. De geplande werken omvatten de heraanleg van de parking, ruimen van de vijver en herverbinden met gracht en de sloop van de bestaande paden en aanleg van nieuwe wandelpaden. De totale oppervlakte van de afbraakwerken + dempen gracht bedraagt ca. 4710 m². De totale oppervlakte van de geplande werken bedraagt ca. 3065 m².

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen in de zandstreek binnen de Vlaamse Vallei net ten noorden van de Scheldevallei. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen bovenop een sokkel van fluviatiele afzettingen van het laat-Pleistoceen. De bodemkaart geeft aan dat het terrein 'sterk vergraven' is (code 'OT'), het sediment bestaat normaliter uit zand. In principe kan uitgegaan worden van een oppervlakkige archeologische situatie, waarbij eventueel aanwezig erfgoed zichtbaar is onder de bouwvoor. Echter indiceert de bodemkaart dat de aanleg van het park doorheen de decennia mogelijk reeds een impact heeft gehad op de ondergrond.

Cartografische en historische bronnen indiceren een grotendeels ruraal karakter van de omgeving. Op de Ferrariskaart is ter hoogte van het plangebied een landhuis aangegeven dat op jonger cartografisch materiaal evolueert naar een U-vorm. Het landgebruik wijzigt nauwelijks doorheen de tijd. Wel evolueert de parktuin naar luthof en vervolgens een landschapspark. Op het plangebied zelf zijn geen archeologische waarnemingen gekend. In directe nabijheid betreffen de gekende waarden vooral cartografische indicatoren van molens (CAI31479 & CAI31477), een site met walgracht (CAI 31828) en een gasthuis (CAI 31482). In de ruime omgeving wijzen de gekende waarden op menselijke aanwezigheid vanaf het neolithicum.

Concreet is er een trefkans inzake archeologische relictten ter hoogte van het plangebied. De ingrepen zijn echter van die aard dat verder archeologisch onderzoek weinig zinvol is.

2.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werken aan het parkdomein te Overmeire, deelgemeente van Berlare worden geen verdere onderzoeksdaten aanbevolen. De aard van de geplande werken, in combinatie met de vermoede mate van verstoring vormen voldoende argument om af te zien van bijkomend archeologisch onderzoek. Vooreerst overlapt het plangebied quasi integraal met het 'OT' polygoon op de bodemkaart. Hoewel dit kaartbeeld een indicatief karakter heeft kan aangenomen worden dat de ondergrond op het plangebied lokaal verstoord is, vermoedelijk door de verschillende aanlegfasen van het parkdomein. Verder is duidelijk uit de geplande werken en ontgravingsdieptes, dat een significant deel van de geplande werken zich beperkt tot de bouwvoor. Waar de vijver wordt uitgebreid overschrijdt deze de contouren van de oude vijver niet, ook hier kan uitgegaan worden van een reeds verstoord bodemarchief.

Daar waar ingrepen wel een diepte bereiken t.o.v. het maaiveld waardoor ze een bedreiging vormen voor eventueel aanwezig erfgoed beperken deze zich tot puntverstoringen (plantgat voor bomen) of beperkte lijnelementen. Op geen enkel moment kan gesproken worden van een relevante, vlakdekkende verstoring. Gelet het versnipperde karakter van de geplande ingrepen op een relatief beperkte oppervlakte is verder onderzoek weinig zinvol. Verder onderzoek ter hoogte van de geplande ingrepen zal nooit leiden tot enige kenniswinst aangezien er geen sprake is van een betekenisvol ruimtelijk kader. Meer dan een contextloze indicator voor menselijke aanwezigheid in het verleden kan bij verder onderzoek niet verwacht worden. Bijgevolg zou de financiële belasting van een vooronderzoek nooit in verhouding staan tot de eventuele

kenniswinst. Omwille van deze kosten-baten afweging dient dan ook afgezien te worden van een verderschrijdend onderzoekstraject.

Uiteraard dient hierbij gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

2.4 Conclusie

De initiatiefnemer plant de herinrichting van het 'Boerenkrijgpark' te Overmeire, deelgemeente van Berlare. Gelet de aangegeven verstoring op de bodemkaart en het versnipperde karakter van de geplande werken en hun beperkte impact op het bodemarchief wordt verder archeologisch onderzoek weinig zinvol geacht. Verder onderzoek zal nooit leiden tot wezenlijke inzichten of enige relevante kenniswinst. Op basis van een kosten-batenafweging dient dan ook afgezien te worden van verder onderzoek.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt